

Návrh stanoviska Súdnej rady SR

Dňa 3. októbra 2014 bola Súdnej rade SR (ďalej aj „súdna rada“) doručená žiadosť ministra spravodlivosti SR č. 44103/2014 z 30. septembra 2014, ktorou požiadal súdnu radu o zaujatie stanoviska, či členstvo JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Juraja Babjaka v poradnom výbore prezidenta republiky (ďalej len „poradný výbor“), bolo zlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Uvedená žiadosť bola iniciovaná podaním sudcu Jána Bernáta (ďalej len „sťažovateľ“), ktorý požiadal ministra spravodlivosti aby zvážil, či činnosť sudcov v poradnom výbore nie je disciplinárnym previnením.

Sťažovateľ konštatuje, že prezident republiky vo svojom rozhodnutí zo 17. júna 2014 č.: 1262-2014-BA zriadil poradný výbor na preskúmanie vhodnosti kandidátov na sudcov Ústavného súdu SR. Za členov poradného vymenoval aj JUDr. Zuzanu Ďurišovú (sudkyňu Najvyššieho súdu SR) a JUDr. Juraja Babjaka (sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici).

Sťažovateľ žiada, aby minister spravodlivosti posúdil, či činnosť uvedených sudcov nie je disciplinárnym previnením podľa § 116 ods. 1 písmeno a), písmeno b) zákona o sudcoch alebo závažným disciplinárnym previnením podľa § 116 ods. 2 písmeno a) zákona o sudcoch.

Relevantná právna úprava:

§ 23 zákona o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ďalej len „zákon o sudcoch“):

(1) Výkon funkcie sudcu je nezlučiteľný s funkciou v inom orgáne verejnej moci, vrátane funkcie predsedu súdnej rady, so štátnozamestnaneckým pomerom, s pracovným pomerom, s obdobným pracovným vzťahom, s podnikateľskou činnosťou, s členstvom v riadiacom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, ani s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou okrem správy vlastného majetku, vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti a okrem členstva v súdnej rade.

(2) V prípade pochybností súdna rada rozhodne o povinnosti skončiť túto funkciu alebo činnosť okrem členstva v súdnej rade.

(3) Sudca môže vykonávať funkciu v stavovskej organizácii sudcov a v odborovej organizácii.

Ustanovenie § 23 zákona o sudcoch obsahuje príkladný výpočet funkcií a činností, ktoré sú nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu. Pokiaľ sú pochybnosti o tom, či sudca môže konkrétnu funkciu alebo činnosť vykonávať rozhodne súdna rada o ukončení tejto činnosti.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ súdna rada dôjde k záveru, že konkrétna činnosť nie je zlučiteľná s výkonom funkcie sudcu rozhodne o povinnosti sudcu ukončiť túto funkciu alebo inú činnosť. Účelom tohto ustanovenia je zabrániť tomu, aby sudca pokračoval v takej funkcii alebo inej činnosti, ktorá je nezlučiteľná s výkonom funkcie sudcu.

Súdna rada nemá k dispozícii rozhodnutie prezidenta o zriadení poradného výboru. Bez ohľadu na absenciu tohto rozhodnutia, vymenovanie za sudcov ústavného súdu z kandidátov, ktorých zvolila Národná rada SR bolo jednorázovou udalosťou, z čoho vyplýva, že sudcovia už túto činnosť nevykonávajú. Z týchto dôvodov súdna rada už nemá právomoc ex post vyslovovať, či činnosť uvedených sudcov, ktorej rozsah navyše ani nie je súdnej rade známy, bola alebo nebola zlučiteľná s výkonom funkcie sudcu.

Návrh uznesenia:

Súdna rada Slovenskej republiky nie je podľa § 23 ods. 2 oprávnená vyslovovať, či určitá funkcia alebo činnosť sudcu, ktorú vykonával v minulom období a ktorú už nevykonáva bola zlučiteľná s výkonom funkcie sudcu.

Súdna rada SR odkladá žiadosť ministra spravodlivosti SR č. 44103/2014 z 30. septembra 2014 bez vykonania ďalšieho opatrenia.

Na s. 2 a 3 svojho podania sťažovateľ podrobne uvádza dôvody, pre ktoré považuje zriadenie „poradného výboru“ prezidentom republiky za protiústavné a rovnako za protiústavné považuje rozhodnutie prezidenta o nevymenovaní sťažovateľa za sudcu Ústavného súdu SR.

Nevymenovanie sťažovateľa ako aj ďalších kandidátov na sudcu ústavného súdu je predmetom konania na Ústavnom súde SR, ktorý má jediný právomoc vysloviť, či došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa ako aj ostatných neúspešných kandidátov a teda preskúmať rozhodnutie prezidenta republiky. V tejto časti nie je daná právomoc Súdnej rady SR. (Vo veci nevymenovania za sudcu ústavného súdu ohľadne troch sťažovateľov je nariadené pojednávanie na 10. februára 2015 (sp. zn. III. ÚS 571/2014).

Komisia: doc. JUDr. Milan Ďurica, PhD.
JUDr. Ján Havlát
JUDr. Rudolf Čirč